

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZBORU NARODNIH POSLANIKA

Član 1.

U Zakonu o izboru narodnih poslanika („Službeni glasnik RS“, broj 14/22), u članu 24. stav 1. tačka 14) menja se i glasi:

„14) propisuje programe obuka i organizuje i sprovodi obuke za rad u lokalnoj izbornoj komisiji i biračkom odboru, u saradnji sa lokalnim izbornim komisijama;“.

U stavu 1. tačka 22) reč: „ovim“ briše se.

Član 2.

Posle člana 24. dodaju se naziv člana i član 24a koji glase:

„Obuke za rad u lokalnoj izbornoj komisiji i biračkom odboru

Član 24a

Republička izborna komisija organizuje i sprovodi obuke za rad u lokalnim izbornim komisijama i biračkim odborima na sprovođenju izbora za narodne poslanike, izbora za predsednika Republike i izbora za odbornike skupština jedinica lokalne samouprave.

Pravo pohađanja obuka iz stava 1. ovog člana ima svako lice koje ispunjava uslove propisane ovim zakonom za članstvo u organu za sprovođenje izbora, bez diskriminacije po bilo kom osnovu, uključujući tu i političku pripadnost i politička uverenja.

O završenoj obuci Republička izborna komisija izdaje odgovarajuću potvrdu, koja važi tri godine.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, potvrda o završenoj obuci prestaje da važi:

1) danom pravosnažnosti presude kojom je lice kome je potvrda izdata bezuslovno osuđeno na kaznu zatvora za krivično delo protiv izbornih prava i to lice ne može da pohađa obuku za rad u izbornoj komisiji i biračkom odboru u naredne tri godine po isteku kazne na koju je osuđen;

2) svim članovima i zamenicama članova biračkog odbora na biračkom mestu na kojem je glasanje poništeno po službenoj dužnosti u skladu sa zakonom, danom pravosnažnosti rešenja kojim je glasanje poništeno.

Republička izborna komisija vodi evidenciju izdatih potvrda iz stava 3. ovog člana koja sadrži: redni broj potvrde, datum izdavanja potvrde, ime i prezime, JMBG, mesto i adresu prebivališta, broj telefona i adresu za prijem elektronske pošte lica kojem je potvrda izdata, kao i datum prestanka važenja potvrde u skladu sa odredbama ovog člana.

Pravo korišćenja podataka iz evidencije iz stava 5. ovog člana imaju skupštine jedinica lokalne samouprave i gradskih opština, kao i lokalne izborne komisije, u postupku imenovanja članova lokalnih izbornih komisija i biračkih odbora.

Propisivanje programa obuka i način organizovanja i sprovođenja obuka za rad u lokalnim izbornim komisijama i biračkim odborima, kao i način vođenja evidencije iz stava 5. ovog člana, uređuje se uputstvom Republičke izborne komisije.“.

Član 3.

U članu 29. stav 4. menja se i glasi:

„Kada predlaže člana i zamenika člana lokalne izborne komisije, kao i sekretara i zamenika sekretara lokalne izborne komisije, ovlašćeni predlagač dužan je da predloži lice koje ima važeću potvrdu o završenoj obuci za rad u lokalnoj izbornoj komisiji.“.

Član 4.

U članu 30. posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Kada predlaže člana i zamenika člana lokalne izborne komisije, podnosilac proglašene izborne liste dužan je da predloži lice koje ima važeću potvrdu o završenoj obuci za rad u lokalnoj izbornoj komisiji.“.

Dosadašnji st. 2-5. postaju st. 3-6.

Član 5.

U članu 32. stav 1. posle tačke 8) dodaje se tačka 8a) koja glasi:

„8a) saraduje sa Republičkom izbornom komisijom u organizovanju i sprovođenju obuka za rad u biračkim odborima;“.

Član 6.

U članu 35. stav 3. menja se i glasi:

„Kada predlaže člana i zamenika člana biračkog odbora, poslanička grupa je dužna da predloži lice koje ima važeću potvrdu o završenoj obuci za rad u biračkom odboru.“.

Član 7.

U članu 37. stav 3. menja se i glasi:

„Kada predlaže člana, odnosno zamenika člana biračkog odbora u stalnom sastavu, načelnik opštinske, odnosno gradske uprave, dužan je da predloži lice koje ima važeću potvrdu o završenoj obuci za rad u biračkom odboru.“.

Član 8.

U članu 38. posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

„Kada predlažu člana i zamenika člana biračkog odbora, ministarstvo nadležno za spoljne poslove, odnosno ministarstvo nadležno za pravosuđe dužni su da predlože lice koje ima važeću potvrdu o završenoj obuci za rad u biračkom odboru.“.

Član 9.

U članu 39. posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Kada predlaže člana i zamenika člana biračkog odbora, podnosilac proglašene izborne liste dužan je da predloži lice koje ima važeću potvrdu o završenoj obuci za rad u biračkom odboru.“.

Dosadašnji st. 3. i 4. postaju st. 4. i 5.

Član 10.

U članu 41. posle stava 3. dodaje se stav 4. koji glasi:

„Radi promene predsednika, zamenika predsednika, člana odnosno zamenika člana biračkog odbora, ovlašćeni predlagač dužan je da predloži lice koje ima važeću potvrdu o završenoj obuci za rad u biračkom odboru.“.

Član 11.

U članu 72. stav 1. menja se i glasi:

„Birač može potpisom podržati više izbornih lista.“.

Posle stava 6. dodaje se stav 7, koji glasi:

„Ako postoji osnovana sumnja da je u postupku prikupljanja potpisa birača došlo do zloupotrebe podataka o ličnosti birača, Republička izborna komisija je dužna da podnese krivičnu prijavu nadležnom javnom tužilaštvu.“.

Član 12.

Član 77. briše se.

Član 13.

U članu 78. stav 1. reči „ili odbijanje“ brišu se.

Član 14.

U članu 137. stav 4. menja se i glasi:

„Podnosilac izborne liste nacionalne manjine može biti: politička stranka koja je u Registar političkih stranaka upisana kao politička stranka nacionalne manjine, koalicija koju čine isključivo političke stranke upisane u Registar političkih stranaka kao političke stranke nacionalne manjine, kao i grupa građana koja se obrazuje u skladu sa odredbama ovog zakona.“.

Posle stava 4. dodaju se st. 5-7, koji glase:

„Izornoj listi se može utvrditi položaj izborne liste nacionalne manjine samo ako naziv izborne liste sadrži pun i/ili skraćeni naziv pod kojim je politička stranka nacionalne manjine koja podnosi izbornu listu upisana u Registar političkih stranaka, ili naziv nacionalne manjine čije interese zastupa politička stranka koja podnosi izbornu listu.“.

Ako izbornu listu za koju se predlaže da dobije položaj izborne liste nacionalne manjine podnosi koalicija, naziv izborne liste mora da sadrži pune i/ili skraćene nazive svih političkih stranaka koje su obrazovale koaliciju, ili nazive svih nacionalnih manjina koje zastupaju političke stranke koje su obrazovale koaliciju.

Ako izbornu listu za koju se predlaže da dobije položaj izborne liste nacionalne manjine podnosi grupa građana, naziv izborne liste mora da sadrže naziv nacionalne manjine čije interese zastupa ta grupa građana.“.

Član 15.

Član 138. menja se i glasi:

„Član 138.“.

Republička izborna komisija rešenjem odbija predlog da se određenoj izornoj listi utvrdi da ima položaj izborne liste nacionalne manjine ako ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom, kao i ako je nosilac liste ili kandidat za narodnog poslanika na toj izornoj listi lice koje je u javnosti prepoznatljivo po tome što je aktivni član političke stranke koja nije politička stranka nacionalne manjine.“.

Član 16.

Republička izborna komisija je dužna da uputstvo iz člana 2. ovog zakona donese u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 17.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“, osim čl. 3. i 4. i čl. 6-10. koji se primenjuju od 1. januara 2028. godine.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje predloženog zakona sadržan je u odredbi člana 100. stav 1. Ustava Republike Srbije kojom je utvrđeno da Narodnu skupštinu čini 250 narodnih poslanika, koji se biraju na neposrednim izborima, tajnim glasanjem, u skladu sa zakonom i u odredbi člana 102. stav 4. Ustava, kojom je utvrđeno da se izbor, prestanak mandata i položaj narodnih poslanika uređuje zakonom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Predloženi zakon ima za cilj unapređenje postupka izbora narodnih poslanika Narodne skupštine u skladu sa preporukama iz Konačnog izveštaja Posmatračke misije Kancelarije OEBS za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR) o izborima za narodne poslanike održanim 17. decembra 2023. godine koje se odnose na one aspekte izbornog postupka uređene Zakonom o izboru narodnih poslanika, i to: unapređenje kapaciteta organa za sprovođenje izbora i postupak kandidovanja, uključujući tu i kandidovanje izbornih lista nacionalnih manjina.

U skladu sa navedenim, rešenja obuhvaćena Predlogom zakona odnose se na sledeće preporuke iz navedenog izveštaja Posmatračke misije ODIHR:

- Preporuka 2: da bi se obezbedila dosledna primena procedura na dan izbora i unapredili profesionalni kapaciteti izborne administracije, mogla bi se razmotriti standardizovana obavezna obuka za sve članove lokalnih izbornih komisija i biračkih odbora, kao i za potencijalne članove, uključujući i one u proširenom sastavu ovih organa;

- Preporuka 11: da bi se dalje promovisao pluralizam u izbornom procesu i sloboda udruživanja, moglo bi se razmotriti uklanjanje ograničenja u pogledu davanja potpisa podrške za više od jedne izborne liste;

- Preporuka 12: moglo bi se razmotriti da se izmeni zakon tako da omogući učesnicima u izborima da isprave sve uočene nedostatke u svojim dokumentima kojima predlažu kandidate, nakon što Republička izborna komisija objavi odluku o tim listama;

- Preporuka 20: da bi se predupredila zloupotreba posebnih odredaba za liste nacionalnih manjina, treba razmisliti dodatno preciziranje zakonskih kriterijuma za određivanje statusa nacionalne manjine i procedura za podnošenje i proglašenje tih lista.

Predlog zakona je proistekao iz nacrtu zakona koji je, nakon poslednjih parlamentarnih izbora iz decembra 2023. godine, pripremila nekadašnja Vladina Radna grupa za saradnju sa OEBS i ODIHR u koordinaciji i praćenju sprovođenja primene preporuka za unapređenje izbornog procesa i na koji je ODIHR dostavio svoje komentare 15. aprila 2024. godine. U skladu sa dobijenim komentarima ODIHR, Služba Narodne skupštine je pripremila revidiranu verziju nacrtu izmena i dopuna Zakona o izboru narodnih poslanika, zajedno sa revidiranim nacrtom izmena i dopuna Zakona o lokalnim izborima, na koje je ODIHR nove komentare dostavio 6. marta 2026. godine. U cilju usaglašavanja sa novim komentarima ODIHR, revidirana verzija je dodatno unapređena i ODIHR poslata 13. marta 2026. godine radi još jednog kruga konsultacija.

Tekst Predloga zakona sačinjen je u skladu sa poslednjim komentarima ODIHR od 17. aprila 2026. godine i sadrži niz rešenja usmerenih ka primeni

navedenih preporuka iz Konačnog izveštaja ODIHR o parlamentarnim izborima održanim 2023. godine, a koja su proistekla iz komunikacije koja je ostvarena sa eksperima ODIHR.

III. OBJAŠNJENJE POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona predlaže se preformulisanje dosadašnje nadležnosti Republičke izborne komisije u vezi sa obukama za rad na sprovođenju izbora, s obzirom na to da se Predlogom zakona uvodi koncept prema kojem će uslov za predlaganje, odnosno imenovanje u lokalne izborne komisije i biračke odbore biti posedovanje potvrde o uspešnom pohađanju obuke za rad u ovim organima za sprovođenje izbora.

Članom 2. se predlaže uvođenje novog člana u Zakon o izboru narodnih poslanika, koji uređuje osnovna pitanja od značaja za sprovođenje obuka za rad u lokalnim izbornim komisijama (opštinskim i gradskim i izbornim komisijama gradskih opština). Obuke koje bude organizovala i sprovodila Republička izborna komisija odnosiće se kako na sprovođenje izbora za narodne poslanike, tako i na izbore za predsednika Republike i izbora za odbornike skupština opština i gradova, s obzirom na to da su lokalne izborne komisije, od donošenja novih izbornih zakona (Zakona o izboru narodnih poslanika, Zakona o izboru predsednika Republike i Zakona o lokalnim izborima) februara 2022. godine, organi nadležni za sprovođenje sva tri navedena izborna postupka. Ovim članom se, takođe, uvodi i pravni osnov da Republička izborna komisija svojim uputstvom uredi propisivanje programa obuka i njihovo organizovanje i sprovođenje, kao i način vođenja evidencije o potvrdama o pohađanju obuka.

Obuke, dakle, treba da budu dostupne tokom cele kalendarske godine, nevezano za sprovođenje konkretnog izbornog procesa, i treba da obezbede da će ljudi, nakon imenovanja u lokalne izborne komisije ili biračke odbore biti adekvatno osposobljeni za učešće u organizaciji i sprovođenju izbornog procesa.

Kako bi se obezbedilo da se stečena znanja redovno obnavljaju, predviđa se vremensko ograničenje važenja potvrde o završenoj obuci, i to na tri godine, odnosno na vreme kraće od redovnog parlamentarnog četvorogodišnjeg izbornog ciklusa, čime se želi obezbediti da se znanja praktično obnavljaju i osvežavaju za svake naredne izbore posebno.

Novi član 24a treba, takođe, da predvidi i mogućnost prestanka važenja potvrde o završenoj obuci, čime se želi podići nivo odgovornosti za rad u izbornoj administraciji, tako što bi se sprečilo da lice koje bude osuđeno zbog krivičnog dela koje spada u korpus krivičnih dela protiv izbornih prava iz Glave petnaeste Krivičnog zakonika u određenom vremenskom periodu ponovo učestvuje u sprovođenju izbora.

Predlaže se da potvrda o završenoj obuci prestane da važi i u slučajevima kada na određenom biračkom mestu lokalna izborna komisija glasanje poništi po službenoj dužnosti, bilo na parlamentarnim bilo na lokalnim izborima (član 116. Zakona o izboru narodnih poslanika i član 56. Zakona o lokalnim izborima), s obzirom na to da ti slučajevi ukazuju na bitne propuste u radu biračkog odbora.

Uvodi se i posebna evidencija izdatih potvrda o pohađanju obuka, na osnovu koje će lokalne skupštine i izborne komisije moći da utvrde da li lica koja su predložena za imenovanje u lokalne izborne komisije odnosno biračke odbore mogu da budu imenovana u te organe.

Članovima 3. i 4. i od 6. do 10. se u odredbe čl. 29, 30, 35, 37, 38, 39. i 41. uvodi obaveza za ovlašćene predlagače da u lokalne izborne komisije i biračke

odbore predlože isključivo lica koja su prošla odgovarajuću obuku, čime se dosledno normativno uvodi koncept obaveznosti obuka za rad na sprovođenju izbora.

Članom 5. se u nadležnosti lokalne izborne komisije kada su u pitanju parlamentarni izbori dodaje i obaveza saradnje sa Republičkom izbornom komisijom po pitanju organizovanja i sprovođenja obuka za rad u biračkim odborima, sa ciljem da se naglasi značaj ove saradnje za uspešno sprovođenje obuka velikog broja ljudi.

Članom 11. se, prvo, predlaže da se, u skladu sa više puta ponovljenom preporukom ODIHR, izmeni dosadašnje pravilo prema kojem je birač svojim potpisom mogao da podrži samo jednu izbornu listu kandidata za narodne poslanike, te da se propiše mogućnost da birač podrži više izbornih lista, što je rešenje koje je u skladu sa Smernicama Komisije Saveta Evrope za demokratiju putem prava (Venecijanska komisija) i ODIHR o regulisanju političkih partija, iz 2020. godine.

Istim članom se uvodi odredba prema kojoj će Republička izborna komisija biti dužna da podnese krivičnu prijavu ukoliko se pojavi osnovana sumnja da je prilikom prikupljanja potpisa podrške nekoj izbornoj listi došlo do zloupotrebe ličnih podataka nekog birača. Ovime se odgovara na više puta u javnosti iznete primedbe po pitanju postupanja nadležnih izbornih komisija u slučaju tvrdnji iznetih prilikom ranijih izbora na različitim nivoima da su određeni potpisi birača bili falsifikovani.

Članovima 12. i 13. se želi primeniti Preporuka 12. ODIHR, te se predlaže brisanje odredbe o tome da se, u određenim slučajevima, podneta izborna lista odbija bez mogućnosti da njen podnosilac otkloni nedostatak koji je osnov za odbijanje izborne liste. Na predloženi način, brisanjem člana 77. i kroz intervenciju u članu 78, želi se normirati da sve eventualne manjkavosti izborne liste, osim onih koje su osnov za odbacivanje izborne liste iz člana 76. Zakona o izboru narodnih poslanika, predstavljaju razlog da Republička izborna komisija donese zaključak kojim će se podnosiocu izborne liste pružiti mogućnost da otkloni nedostatke koji su smetnja za proglašenje izborne liste.

Članovima 14. i 15. se, u skladu sa Preporukom 20. ODIHR, želi poboljšati odredbe Zakona o izboru narodnih poslanika koje se odnose na utvrđivanje položaja izborne liste nacionalne manjine.

Prvo, predlaže se uvođenje obaveze da naziv izborne liste jasno ukaže na vezu sa političkom strankom nacionalne manjine, odnosno konkretnom nacionalnom manjinom, tako što bi se propisalo da se izbornoj listi tzv. „manjinski status“ može utvrditi samo ako njen naziv sadrži ili naziv „manjinske“ političke stranke (pun i/ili skraćeni) ili odrednicu nacionalne manjine. Ovo pravilo se shodno normira i u slučaju koalicionih izbornih lista i izbornih lista grupa građana. Na predloženi način se želi eliminisati prostor za zloupotrebe činjenice da sadašnji zakon daje najširu slobodu podnosiocima izbornih lista da svoju izbornu listu nazovu kako žele, što je u određenim slučajevima moglo birače da dovede u zabludu po pitanju toga ko zaista stoji iza izborne liste.

Drugo, u skladu sa komentarima ODIHR, predlaže se mogućnost da se „manjinski status“ prizna i izbornoj listi koju podnese grupa građana obrazovana u skladu sa Zakonom o izboru narodnih poslanika, što bi bilo u skladu sa međunarodno prihvaćenim obavezama koje proističu iz dokumenata OEBS.

Izmenama člana 138. prihvata se primedba ODIHR te se predlaže da se iz sadašnje odredbe o zabrani da se izigra zakon po pitanju manjinskog statusa, eliminiše neprecizna odrednica koja Republičkoj izbornoj komisiji ostavlja preširoko definisanu mogućnost odbijanja „manjinskog statusa“ ako utvrdi „druge okolnosti koje nesumnjivo ukazuju na nameru da se izigra zakon“.

Članom 16. se definiše rok u kojem Republička izborna komisija mora da donese uputstvo predviđeno novim članom 24a, kako bi se što pre počelo sa operativnim pripremama za sprovođenje obuka za rad u lokalnim izbornim komisijama i biračkim odborima.

Članom 17. se uređuje stupanje na snagu zakona osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“, izuzev odredbi koje uvode obavezu predlaganja lica u organe za sprovođenje izbora koja su prošla odgovarajuću obuku, koje će početi da se primenjuju od 1. januara 2028. godine, odnosno tek pošto se obučni dovoljan broj ljudi koji je potreban za sprovođenje izbora, kako u lokalnim izbornim komisijama, tako i na biračkim mestima.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona obezbeđena su finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije za 2026. godinu, u iznosu od 80.000.00,00 dinara u bruto iznosu.

Sredstva za sprovođenje ovog zakona u 2027. i 2028. godini biće planirana u okviru limita utvrđenih zakonom o budžetu za svaku budžetsku godinu.

PREGLED ODREDBA ZAKONA O IZBORU NARODNIH POSLANIKA KOJE SE MENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU

Nadležnost Republičke izborne komisije

Član 24.

Republička izborna komisija:

- 1) stara se o zakonitom sprovođenju izbora;
- 2) propisuje uputstva za sprovođenje izbornih radnji;
- 3) objavljuje rokovnik za vršenje izbornih radnji;
- 4) propisuje obrasce za sprovođenje izbornih radnji;
- 5) prati primenu i daje mišljenja u vezi s primenom ovog zakona;
- 6) imenuje, razrešava i konstatuje prestanak funkcije člana i zamenika člana organa za sprovođenje izbora, u skladu sa ovim zakonom;
- 7) propisuje jedinstvene standarde za izborni materijal;
- 8) obezbeđuje izborni materijal za sprovođenje izbora;
- 9) propisuje način primopredaje izbornog materijala pre i posle glasanja;
- 10) određuje biračka mesta, u skladu sa ovim zakonom;
- 11) odlučuje o podnetoj izornoj listi;
- 12) sastavlja i objavljuje priručnik za praktičnu primenu pravila koja uređuju kako birački odbori sprovode glasanje i utvrđuju rezultate glasanja na biračkom mestu;
- 13) propisuje način praćenja izlaznosti birača na glasanje;
- ~~14) propisuje programe obuka i sprovodi obuke članova i zamenika članova lokalnih izbornih komisija i biračkih odbora;~~
- 14) PROPISUJE PROGRAME OBUKA I ORGANIZUJE I SPROVODI OBUKE ZA RAD U LOKALNOJ IZBORNOJ KOMISIJI I BIRAČKOM ODBORU, U SARADNJI SA LOKALNIM IZBORNIM KOMISIJAMA;
- 15) informiše i edukuje birače o načinu ostvarivanja izbornog prava, kao i druge učesnike u izbornom postupku;
- 16) odlučuje o prigovorima, u skladu sa ovim zakonom;
- 17) bliže propisuje način podnošenja prigovora i postupanje po prigovorima u Republičkoj izornoj komisiji;
- 18) utvrđuje rezultate izbora, donosi i objavljuje ukupan izveštaj o rezultatima izbora;
- 19) usklađuje i nadzire rad organa za sprovođenje izbora;
- 20) propisuje kodeks ponašanja članova i zamenika članova organa za sprovođenje izbora;
- 21) podnosi Narodnoj skupštini izveštaj o sprovedenim izborima;
- 22) obavlja i druge poslove predviđene ovim zakonom.

U vršenju nadzora nad radom lokalnih izbornih komisija Republička izborna komisija je ovlašćena da po službenoj dužnosti poništi odluku lokalne izborne komisije donetu suprotno odredbama ovog zakona.

Obrasce koji su potrebni za podnošenje izborne liste Republička izborna komisija propisuje u roku od tri dana od dana kada je odluka o raspisivanju izbora stupila na snagu.

Republička izborna komisija donosi svoj poslovnik.

Uputstvo za sprovođenje izbornih radnji i Poslovnik Republičke izborne komisije objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Predlaganje člana i zamenika člana lokalne izborne komisije u stalnom sastavu

Član 29.

Poslaničkom grupom u smislu predlaganja člana i zamenika člana lokalne izborne komisije u stalnom sastavu koju obrazuje Republička izborna komisija smatra se i narodni poslanik pojedinac ili grupa narodnih poslanika koja broji manje od onog broja narodnih poslanika koji je potreban za obrazovanje poslaničke grupe:

- 1) ako su svi ti narodni poslanici izabrani sa iste izborne liste;
- 2) ako izborna lista na kojoj su izabrani nije osvojila onoliko mandata koliko je potrebno za obrazovanje poslaničke grupe;
- 3) ako niko od njih nije pristupio nekoj poslaničkoj grupi;
- 4) ako su svi ti narodni poslanici potpisali predlog za imenovanje člana, odnosno zamenika člana lokalne izborne komisije u stalnom sastavu.

U svrhu obrazovanja lokalne izborne komisije u stalnom sastavu Republička izborna komisija blagovremeno propisuje i objavljuje na veb-prezentaciji raspored mesta po kojem poslaničke grupe predlažu članove i zamenike članova te lokalne izborne komisije.

Ako poslanička grupa ne dostavi blagovremeno predlog za imenovanje člana, odnosno zamenika člana lokalne izborne komisije u stalnom sastavu, Republička izborna komisija u lokalnu izbornu komisiju u stalnom sastavu imenuje lice koje predloži načelnik upravnog okruga.

~~Kada predlaže kandidata za člana, zamenika člana, sekretara i zamenika sekretara lokalne izborne komisije, ovlašćeni predlagač, po mogućnosti, daje prednost licu koje je prošlo obuku za rad u lokalnoj izbornoj komisiji i ima iskustvo u sprovođenju izbora.~~

KADA PREDLAŽE ČLANA I ZAMENIKA ČLANA LOKALNE IZBORNE KOMISIJE, KAO I SEKRETARA I ZAMENIKA SEKRETARA LOKALNE IZBORNE KOMISIJE, OVLAŠĆENI PREDLAGAČ DUŽAN JE DA PREDLOŽI LICE KOJE IMA VAŽEĆU POTVRDU O ZAVRŠENOJ OBUCI ZA RAD U LOKALNOJ IZBORNOJ KOMISIJI.

Lokalna izborna komisija u proširenom sastavu

Član 30.

Člana i zamenika člana lokalne izborne komisije u proširenom sastavu imenuje lokalna izborna komisija na predlog podnosioca proglašene izborne liste, koji mora biti dostavljen najkasnije sedam dana pre dana glasanja.

KADA PREDLAŽE ČLANA I ZAMENIKA ČLANA LOKALNE IZBORNE KOMISIJE, PODNOSILAC PROGLAŠENE IZBORNE LISTE DUŽAN JE DA PREDLOŽI LICE KOJE IMA VAŽEĆU POTVRDU O ZAVRŠENOJ OBUCI ZA RAD U LOKALNOJ IZBORNOJ KOMISIJI.

Lokalna izborna komisija dužna je da donese rešenje o predlogu za imenovanje člana i zamenika člana lokalne izborne komisije u proširenom sastavu u roku od 24 časa od prijema predloga.

Rešenje o imenovanju člana i zamenika člana lokalne izborne komisije u proširenom sastavu primenjuje se od narednog dana od dana kada je doneto.

Član odnosno zamenik člana lokalne izborne komisije u proširenom sastavu koji je razrešen, odnosno kojem je funkcija prestala po sili zakona može se promeniti na zahtev podnosioca proglašene izborne liste na čiji predlog je imenovan samo dok lokalna izborna komisija radi u proširenom sastavu.

Lokalna izborna komisija radi u proširenom sastavu dok zbirni izveštaj o rezultatima glasanja ne postane konačan.

Nadležnost lokalne izborne komisije

Član 32.

Lokalna izborna komisija:

- 1) organizuje tehničku pripremu za izbore;
- 2) imenuje, razrešava i konstatuje prestanak funkcije članova i zamenika članova organa za sprovođenje izbora, u skladu sa ovim zakonom;
- 3) određuje biračka mesta, u skladu sa ovim zakonom;
- 4) odlučuje o zahtevima za poništavanje glasanja na biračkom mestu zbog nepravilnosti tokom sprovođenja glasanja;
- 5) prima izborni materijal od Republičke izborne komisije i predaje ga biračkim odborima;
- 6) preuzima izborni materijal od biračkih odbora po završetku glasanja;
- 7) pruža podršku biračkim odborima prilikom sprovođenja glasanja;
- 8) obaveštava Republičku izbornu komisiju o toku glasanja;
- 8a) SARAĐUJE SA REPUBLIČKOM IZBORNOM KOMISIJOM U ORGANIZOVANJU I SPROVOĐENJU OBUKA ZA RAD U BIRAČKIM ODBORIMA;
- 9) donosi zbirni izveštaj o rezultatima glasanja sa biračkih mesta koja se nalaze na njenoj teritoriji;
- 10) obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i aktima Republičke izborne komisije.

Birački odbor u stalnom sastavu

Član 35.

Birački odbor u stalnom sastavu čine predsednik, dva člana, zamenik predsednika i dva zamenika člana koje imenuje lokalna izborna komisija na predlog poslaničkih grupa.

Postupak predlaganja člana i zamenika člana biračkog odbora u stalnom sastavu bliže uređuje Republička izborna komisija.

~~Kada predlaže kandidata za predsednika i zamenika predsednika biračkog odbora, poslanička grupa, po mogućnosti, daje prednost licu koje je prošlo obuku za rad u biračkom odboru i ima iskustvo u sprovođenju izbora.~~

KADA PREDLAŽE ČLANA I ZAMENIKA ČLANA BIRAČKOG ODBORA, POSLANIČKA GRUPA JE DUŽNA DA PREDLOŽI LICE KOJE IMA VAŽEĆU POTVRDU O ZAVRŠENOJ OBUCI ZA RAD U BIRAČKOM ODBORU.

Predlog za imenovanje člana i zamenika člana biračkog odbora u stalnom sastavu

Član 37.

Predlog za imenovanje člana i zamenika člana biračkog odbora u stalnom sastavu poslanička grupa dostavlja lokalnim izbornim komisijama na obrascu koji propisuje Republička izborna komisija.

Ako poslanička grupa ne dostavi blagovremeno predlog za imenovanje člana, odnosno zamenika člana biračkog odbora u stalnom sastavu, lokalna izborna komisija u birački odbor u stalnom sastavu imenuje lice koje predloži načelnik opštinske, odnosno gradske uprave.

~~Kada predlaže člana, odnosno zamenika člana u birački odbor u stalnom sastavu, načelnik opštinske, odnosno gradske uprave, po mogućnosti, daje prednost licu koje je prošlo obuku za rad u biračkom odboru i ima iskustvo u sprovođenju izbora.~~

KADA PREDLAŽE ČLANA, ODNOSNO ZAMENIKA ČLANA U BIRAČKI ODBOR U STALNOM SASTAVU, NAČELNIK OPŠTINSKE, ODNOSNO GRADSKE UPRAVE DUŽAN JE DA PREDLOŽI LICE KOJE IMA VAŽEĆU POTVRDU O ZAVRŠENOJ OBUCI ZA RAD U BIRAČKOM ODBORU.

Birački odbori u stalnom sastavu u inostranstvu i u zavodima za izvršenje krivičnih sankcija

Član 38.

Člana i zamenika člana biračkog odbora u stalnom sastavu u inostranstvu imenuje Republička izborna komisija na predlog ministarstva nadležnog za spoljne poslove, po mogućnosti, iz reda birača koji imaju boravište u inostranstvu, a predsednik biračkog odbora imenuje se iz reda zaposlenih u diplomatsko-konzularnom predstavništvu Republike Srbije u inostranstvu (u daljem tekstu: diplomatsko-konzularno predstavništvo).

Člana i zamenika člana biračkog odbora u stalnom sastavu u zavodu za izvršenje krivičnih sankcija imenuje Republička izborna komisija na predlog ministarstva koje je nadležno za pravosuđe, a nijedan među njima ne može da bude lice koje radi u tom ministarstvu ili koje glasa u zavodu.

KADA PREDLAŽU ČLANA I ZAMENIKA ČLANA BIRAČKOG ODBORA, MINISTARSTVO NADLEŽNO ZA SPOLJNE POSLOVE, ODNOSNO MINISTARSTVO NADLEŽNO ZA PRAVOSUĐE DUŽNI SU DA PREDLOŽE LICE KOJE IMA VAŽEĆU POTVRDU O ZAVRŠENOJ OBUCI ZA RAD U BIRAČKOM ODBORU.

Birački odbor u proširenom sastavu

Član 39.

Člana i zamenika člana biračkog odbora u proširenom sastavu imenuje lokalna izborna komisija na predlog podnosioca proglašene izborne liste.

Člana i zamenika člana biračkog odbora u proširenom sastavu u inostranstvu i u zavodima za izvršenje krivičnih sankcija imenuje Republička izborna komisija na predlog podnosioca proglašene izborne liste.

KADA PREDLAŽE ČLANA I ZAMENIKA ČLANA BIRAČKOG ODBORA, PODNOSILAC PROGLAŠENE IZBORNE LISTE DUŽAN JE DA PREDLOŽI LICE KOJE IMA VAŽEĆU POTVRDU O ZAVRŠENOJ OBUCI ZA RAD U BIRAČKOM ODBORU.

Predlog za imenovanje člana i zamenika člana biračkog odbora u proširenom sastavu podnosilac proglašene izborne liste dostavlja na obrascu koji propisuje Republička izborna komisija.

Postupak predlaganja člana i zamenika člana biračkog odbora u proširenom sastavu bliže uređuje Republička izborna komisija.

Promena člana biračkog odbora

Član 41.

Član, odnosno zamenik člana biračkog odbora u stalnom sastavu može se promeniti na zahtev ovlašćenog predlagača najkasnije tri dana pre dana glasanja.

Izuzetno, predsednik i zamenik predsednika biračkog odbora mogu se promeniti najkasnije do otvaranja biračkog mesta radi glasanja ako umru, razbole se ili izgube izbornu pravo.

Rešenje o promeni člana, odnosno zamenika člana biračkog odbora donosi komisija koja ga je imenovala u birački odbor, odnosno član komisije koga ona za to ovlasti.

RADI PROMENE PREDSEDNIKA, ZAMENIKA PREDSEDNIKA, ČLANA ODNOSNO ZAMENIKA ČLANA BIRAČKOG ODBORA, OVLAŠĆENI PREDLAGAČ DUŽAN JE DA PREDLOŽI LICE KOJE IMA VAŽEĆU POTVRDU O ZAVRŠENOJ OBUCI ZA RAD U BIRAČKOM ODBORU.

Član 72.

~~Birač može potpisom podržati samo jednu izbornu listu.~~

BIRAČ MOŽE POTPISOM PODRŽATI VIŠE IZBORNIH LISTA.

Izjava birača da podržava izbornu listu overava se kod javnog beležnika ili u opštinskoj, odnosno gradskoj upravi, a u opštinama, odnosno gradovima gde nisu imenovani javni beležnici izjavu birača da podržava izbornu listu može overiti i osnovni sud, sudska jedinica ili prijemna kancelarija osnovnog suda.

Iznos naknade za overu potpisa birača koji podržava izbornu listu utvrđuje ministarstvo nadležno za pravosuđe.

Overena izjava birača da podržava izbornu listu punovažna je i kada su učinjene omaške prilikom popunjavanja obrasca izjave ako se sa sigurnošću može utvrditi kojoj izornoj listi je data podrška i da je izjavu overio nadležni organ.

Zabranjeno je da se potpisi podrške prikupljaju od birača na njihovom radnom mestu ili da se birač na bilo koji način izloži pritisku da potpisom podrži izbornu listu.

Republička izborna komisija najkasnije sedam dana pre dana glasanja na veb-prezentaciji objavljuje za svaku proglašenu izbornu listu broj overenih izjava birača koji su svojim potpisom podržali tu izbornu listu po jedinicama lokalne samouprave, sa podacima o tome koliko je izjava u okviru svake jedinice lokalne samouprave pojedinačno overio svaki od ovlašćenih overitelja (javni beležnik, opštinska odnosno gradska uprava ili osnovni sud, sudska jedinica ili prijemna kancelarija osnovnog suda).

AKO POSTOJI OSNOVANA SUMNJA DA JE U POSTUPKU PRIKUPLJANJA POTPISA BIRAČA DOŠLO DO ZLOUPOTREBE PODATAKA O LIČNOSTI BIRAČA, REPUBLIČKA IZBORNA KOMISIJA JE DUŽNA DA PODNESE KRIVIČNU PRIJAVU NADLEŽNOM JAVNOM TUŽILAŠTVU.

~~Odbijanje proglašenja izborne liste~~

Član 77.

~~Republička izborna komisija rešenjem odbija da proglasi izbornu listu ako je za narodnog poslanika predloženo lice koje nema izbornu pravo, koje je kandidat za narodnog poslanika na ranije proglašenoj izornoj listi ili koje je nosilac ranije proglašene izborne liste, ako nisu poštovana zakonska pravila o zastupljenosti~~

~~polova na izbornoj listi i ako naziv podnosioca izborne liste i naziv izborne liste nisu određeni u skladu sa zakonom.~~

Otklanjanje nedostataka

Član 78.

Ako podnosilac izborne liste nije priložio svu dokumentaciju koja se dostavlja uz izbornu listu i ako postoje drugi nedostaci za proglašenje izborne liste koji ne predstavljaju osnov za odbacivanje ili odbijanje izborne liste, Republička izborna komisija donosi zaključak kojim nalaže podnosiocu da te nedostatke otkloni u roku od 48 časova od objavljivanja tog zaključka na veb-prezentaciji i ukazuje mu koju dokumentaciju treba da dostavi, odnosno šta treba da uradi da bi otklonio te nedostatke i upozorava ga na pravne posledice ako ne otkloni nedostatke u roku.

Ako podnosilac izborne liste ne dostavi dokumentaciju, odnosno ne otkloni nedostatke na koje mu je ukazala zaključkom, Republička izborna komisija u roku od 24 časa od isteka roka za postupanje po zaključku donosi rešenje kojim odbija da proglasi tu izbornu listu.

Ako podnosilac izborne liste otkloni sve nedostatke na koje mu je ukazala zaključkom, Republička izborna komisija mora u roku od 24 časa od otklanjanja nedostataka da donese rešenje kojim proglašava tu izbornu listu.

Izborna lista nacionalne manjine

Član 137.

Izbornom listom nacionalne manjine u smislu ovog zakona smatra se ona izborna lista za koju je Republička izborna komisija utvrdila da je osnovni cilj njenog podnošenja predstavljanje i zastupanje interesa nacionalne manjine, kao i zaštita i poboljšanje prava pripadnika nacionalne manjine, u skladu sa međunarodnim pravnim standardima.

Republička izborna komisija posebnim rešenjem utvrđuje da izborna lista ima položaj izborne liste nacionalne manjine u smislu ovog zakona istovremeno kada je proglašava, a na predlog podnosioca izborne liste koji mora biti podnet zajedno sa izbornom listom.

Republička izborna komisija može da zatraži mišljenje nadležnog nacionalnog saveta nacionalne manjine o tome da li određena izborna lista može imati položaj izborne liste nacionalne manjine.

~~Podnosilac izborne liste nacionalne manjine može biti samo politička stranka nacionalne manjine ili koalicija koju čine isključivo političke stranke nacionalnih manjina.~~

PODNOŠILAC IZBORNE LISTE NACIONALNE MANJINE MOŽE BITI: POLITIČKA STRANKA KOJA JE U REGISTAR POLITIČKIH STRANAKA UPISANA KAO POLITIČKA STRANKA NACIONALNE MANJINE, KOALICIJA KOJU ČINE ISKLJUČIVO POLITIČKE STRANKE UPISANE U REGISTAR POLITIČKIH STRANAKA KAO POLITIČKE STRANKE NACIONALNE MANJINE, KAO I GRUPA GRAĐANA KOJA SE OBRAZUJE U SKLADU SA ODREDBAMA OVOG ZAKONA.

IZBORNOJ LISTI SE MOŽE UTVRDITI POLOŽAJ IZBORNE LISTE NACIONALNE MANJINE SAMO AKO NAZIV IZBORNE LISTE SADRŽI PUN I/ILI SKRAĆENI NAZIV POD KOJIM JE POLITIČKA STRANKA NACIONALNE MANJINE KOJA PODNOSI IZBORNU LISTU UPISANA U REGISTAR POLITIČKIH STRANAKA, ILI NAZIV NACIONALNE MANJINE ČIJE INTERESE ZASTUPA POLITIČKA STRANKA KOJA PODNOSI IZBORNU LISTU.

AKO IZBORNU LISTU ZA KOJU SE PREDLAŽE DA DOBIJE POLOŽAJ IZBORNE LISTE NACIONALNE MANJINE PODNOSI KOALICIJA, NAZIV IZBORNE LISTE MORA DA SADRŽI PUNE I/ILI SKRAĆENE NAZIVE SVIH POLITIČKIH STRANAKA KOJE SU OBRAZOVALE KOALICIJU, ILI NAZIVE SVIH NACIONALNIH MANJINA KOJE ZASTUPAJU POLITIČKE STRANKE KOJE SU OBRAZOVALE KOALICIJU.

AKO IZBORNU LISTU ZA KOJU SE PREDLAŽE DA DOBIJE POLOŽAJ IZBORNE LISTE NACIONALNE MANJINE PODNOSI GRUPA GRAĐANA, NAZIV IZBORNE LISTE MORA DA SADRŽE NAZIV NACIONALNE MANJINE ČIJE INTERESE ZASTUPA TA GRUPA GRAĐANA.

Zabrana da se izigra zakon

~~Član 138.~~

~~Republička izborna komisija rešenjem odbija predlog da se određenoj izbornoj listi utvrdi da ima položaj izborne liste nacionalne manjine ako je nosilac liste ili kandidat za narodnog poslanika na toj izbornoj listi lice za koje je opštepoznato da je član druge političke stranke koja nije politička stranka nacionalne manjine ili ako se utvrde druge okolnosti koje nesumnjivo ukazuju na nameru da se izigra zakon.~~

ČLAN 138.

REPUBLIČKA IZBORNA KOMISIJA REŠENJEM ODBIJA PREDLOG DA SE ODREĐENOJ IZBORNOJ LISTI UTVRDI DA IMA POLOŽAJ IZBORNE LISTE NACIONALNE MANJINE AKO NE ISPUNJAVA USLOVE PROPISANE OVIM ZAKONOM, KAO I AKO JE NOSILAC LISTE ILI KANDIDAT ZA NARODNOG POSLANIKA NA TOJ IZBORNOJ LISTI LICE KOJE JE U JAVNOSTI PREPOZNATLJIVO PO TOME ŠTO JE AKTIVNI ČLAN POLITIČKE STRANKE KOJA NIJE POLITIČKA STRANKA NACIONALNE MANJINE.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE
1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa

Narodni poslanik Miroslav Petrašinović

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o izboru narodnih poslanika
Draft Law on Amendment and Addition to the Law on the Election of Members of the Parliament

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

- a) **Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,**
- b) **Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,**
- v) **Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,**
- g) **Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,**
- d) **Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.**

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

- a) **Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,**
- b) **Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,**
 Ne postoje propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost
- v) **Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,**
- g) **Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,**
- d) **Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.**

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske

unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

/

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Da.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Beograd, 21. aprila 2026. godine

Potpis ovlašćenog predlagača propisa

Miroslav Petrašinović